



Årsberetning 2017

Forskningsstiftelsen Fafo

Innhold

Om Fafo.....	4
Organisering	5
Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as.....	5
<i>Faglig virksomhet</i>	5
<i>Basisfinansiering</i>	6
Samfunnsøkonomisk analyse as	7
Utleievirksomheten	7
Årsregnskapet, resultat og disponeringer	7
Arbeidsmiljøet og det ytre miljø.....	8
Likestilling og tilgjengelighet	8
Utsikter	9
Fortsatt drift.....	10
Regnskap og balanse.....	11

Om Fafo

Forskningsstiftelsen Fafo ble grunnlagt av Landsorganisasjonen i Norge i 1982 og om-dannet til stiftelse i 1993, med bidrag fra Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Kom-muneforbund, Orkla ASA, Umoe AS, Elkem ASA, NKL, Sparebank 1 Gruppen ASA, og Telenor AS.

Forskningsstiftelsen Fafo har som vedtektsfestet formål å drive, eller eie, aksjer i selskaper som driver anvendt forsknings- og utredningsarbeid, dokumentasjon og in-formasjon som belyser viktige utviklingstrekk nasjonalt og internasjonalt. Stiftelsen har ikke erverv som formål.

Forskningsstiftelsen Fafo har over tid vært et av Norges største samfunnsvitenska-pelige forskningsmiljøer målt i omsetning og i antall forskerårsverk.

Forskningsstiftelsen Fafo eier kontor-, møte- og seminarlokaler i Borggata 2B. Dette gir gode arbeidsforhold og er en viktig del av institusjonens identitet og profil. Det er kapasitet i bygget i Borggata til å drive utleie til andre kompetansebaserte virk-somheter, og det leies ut møtelokaler til kurs og konferanser.

Målsettingen med Forskningsstiftelsen Fafo er å utvikle kunnskap om deltakelse, levekår, demokrati, utvikling og verdiskaping, nasjonalt og internasjonalt. Basert på høye forskningsetiske og metodiske standarder, er ønsket å bidra til samfunnsmessig fornyelse. Med et historisk utgangspunkt i norsk fagbevegelse, er Fafos aktivitet ba-sert på å levere kritisk og handlingsorientert forskning om arbeidsliv og velferdspoli-tikk til sentrale beslutningstakere og beslutningsprosesser. Fafo jobber innenfor en empirisk forskningstradisjon og har særlig kompetanse på innsamling og analyse av kvantitative data. Fafos målsetting har ligget fast over tid og uttrykker på en god måte realitetene i stiftelsens aktiviteter.

Fafo legger stor vekt på å jobbe i nær kontakt og dialog med brukere og oppdrags-givere, og samarbeider med et omfattende faglig nettverk. Det er viktig å skape mø-teplasser og formidle kunnskap fra prosjektene. Fafo ønsker å være en åpen og utad-vendt forskningsstiftelse basert på oppdrag fra partene i arbeidslivet, bedrifter, of-fentlig administrasjon, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond samt Norges forskningsråd, EU og andre internasjonale forskningsprogrammer. I tråd med vedtektene er all forskning på Fafo offentlig tilgjengelig. Alle Fafo-publi-kasjonene er gratis tilgjengelig på fafo.no.

Konsernet besto inntil 1/9 2015 av Forskningsstiftelsen Fafo med datterselskapet Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as, opprettet i mars 2002, Fafo In-stitut for arbeidslivs- og velferdsforskning as, opprettet i mars 2003, og Fafo Tech-nology Consulting (Beijing) Co. Ltd, opprettet i september 2013. Fra og med 1/9 2015 har Forskningsstiftelsen Fafo organisert sin forskningsvirksomhet i ett institutt, og stiftelsen eier samtlige aksjer i selskapet Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferds-forskning as (Fafo AVF). I 2017 kjøpte Fafo Samfunnsøkonomisk Analyse as (SØA).

Styret for Forskningsstiftelsen Fafo besto i 2016 av Gerd Kristiansen (styreleder), Tor-Arne Solbakken, Mette Nord, Inger Johanne Bergstøl, Hans Christian Sørhaug, Bjørn Mietinen og Tone Rønoldtangen, samt Bård Jordfald, Anna Hagen og Kristin Dalen som ansattvalgt. Steinar Krogstad og Jan Davidsen er varamedlemmer. Ett sty-remedlem utpekes etter vedtektene av staten ved Forskningsrådet (Hans Christian Sørhaug).

I henhold til stiftelsens vedtekter utnevnes det et råd fra organisasjonene som ga bidrag ved stiftelsen. Rådet velger Fafos styre og følger arbeidet i stiftelsen.

Organisering

Fra 1/9 2015 er Fafos forskningsvirksomhet organisert i ett institutt – Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as. Daglig leder i Forskningsstiftelsen Fafo er Tone Fløtten. Hun er også instituttsjef i Fafo AVF. Anne Britt Djuve er assisterende daglig leder i Forskningsstiftelsen Fafo.

Mona Sandbæk er økonomisjef og har sitt ansettelsesforhold i Fafo AVF. Sandbæk er økonomisjef for både Fafo AVF og stiftelsen. Tilsvarende er Jon Lahlum sjef for informasjons- og publikasjonsvirksomheten og har sitt formelle arbeidsforhold i Fafo AVF.

Det kinesiskregistrerte selskapet Fafo Technology Consulting (Beijing) Co. Ltd ble opprettet i 2013 for å organisere forskningsaktiviteten i Kina. Selskapet har hovedkontor i Beijing, med en stedlig ansatt.

Stiftelsen kjøpte Samfunnsøkonomisk analyse as i 2017 for å styrke Fafos samfunnsøkonomiske kompetanse. Selskapet har 13 ansatte og er lokalisert i Fafos lokaler i Borggata 2b. Daglig leder i 2017 var Rolf Røtnes. Karin Ibenholt er fagsjef.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Forsknings- og utredningsvirksomheten ble fra september 2015 samlet i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning. Tone Fløtten har vært instituttsjef i 2017, mens Anne Britt Djuve og Sissel Trygstad har vært forskningssjefer. Mona Sandbæk har vært økonomi- og administrasjonssjef. Jon Lahlum har ledet instituttets informasjons- og forlagsvirksomhet.

Styret for Forskningsstiftelsen Fafo besto i 2017 av Gerd Kristiansen (styreleder), Tor-Arne Solbakken, Mette Nord, Inger Johanne Bergstøl, Hans Christian Sørhaug, Bjørn Mietinen og Tone Rønoldtangen, samt Bård Jordfald, Anna Hagen og Kristin Dalen som ansattvalgt. Steinar Krogstad og Jan Davidsen er varamedlemmer. Ett styremedlem utpekes etter vedtektene av staten ved Forskningsrådet (Hans Christian Sørhaug).

Ved utgangen av 2017 hadde instituttet 77 ansatte. Instituttet hadde i tillegg to forskere i bistilling og to av Fafos forskere har bistilling ved en UH-institusjon. Tre ansatte gikk av med pensjon i 2017; to forskere og en administrativt ansatt. Forskerstaben utgjorde 66 personer og til sammen ble det utført 58 årsverk av forskere og andre faglig ansatte. Dette er en svak nedgang fra 2016. Instituttets medarbeidere har bakgrunn fra samfunnsfagene, og staben har høy kompetanse med god erfaring i kvalitativ og kvantitativ metode.

Tre av instituttets ansatte disputerte i 2017. Ved årsskiftet 25 av forskerne doktorgrad. Dette utgjør 38 prosent av staben. 10 av instituttets ansatte jobbet med doktorgrad i 2017. En av disse disputerer i april 2018. Ytterligere tre skal etter planen levere avhandling til vurdering i løpet av 2018. Det er forventet at doktorgradsandelen vil stige fra dagens nivå gjennom egenutdanning og nyrekruttering av forskere med doktorgrad.

Faglig virksomhet

I 2017 har instituttet organisert sin virksomhet i fire forskningsgrupper.

- Arbeidslivsorganisering og arbeidsmarked
- Migrasjon, integrasjon og kompetanse
- Velferdsforskning
- Rettigheter og sikkerhet

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning er et åpent og utadvendt forskningsinstitutt. Prosjektporteføljen omfatter oppdrag fra Norges forskningsråd, partene i arbeidslivet, offentlig administrasjon, bedrifter, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond, ambassader, EU og Nordisk Ministerråd.

Den brede oppdragsgiverporteføljen bidrar til å stille Fafo AVF i en særstilling sammenliknet med andre institutter. Vi har en høy andel oppdragsgivere utenfor Forskningsrådet.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har spesialisert seg på studier av organisert arbeidsliv og velferdspolitikken nasjonalt og internasjonalt. Instituttet gjennomfører undersøkelser om blant annet kollektiv organisering og reguleringer, partsrelasjoner, integrering og ekskludering i arbeidsmarkedet, kvalifisering og etter- og videreutdanning, pensjon, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering. Instituttet forsker også på levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling. Det legges stor vekt på å jobbe i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, å samarbeide med et omfattende faglig nettverk både nasjonalt og internasjonalt og å skape møteplasser og formidle kunnskap fra prosjektene.

Fafo AVF markerer seg godt i forskningsmiljøene og i offentligheten, med konferansedeltakelser, vitenskapelige og allmennrettede publiseringer og med deltakelse i offentlige utvalg. Resultatene fra Fafos oppdragsprosjekter publiseres som hovedregel i Fafos interne rapportserie. I tillegg publiseres forskningen i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter og antologier, i vitenskapelige bøker, fagbøker og tidsskrifter uten fagfelle vurdering og ved papers/framleggelsler på vitenskapelige konferanser. Allmennrettet formidling er viktig for instituttet, og Fafo er det instituttet i samfunnsvitenskapelig sektor som er mest aktiv på dette området. I 2017 ble det arrangert 64 faglige seminarer og arrangementer på Fafo. Fafokonferansen ble avholdt i mars og Fafo AVF deltok aktivt under Arendalsuka. Fafo registrerer omtale i trykte og nettbaserte medier i Norge, og var også i 2017 langt mer omtalt enn andre forskningsinstitutter. Den vitenskapelige formidlingen er noe svakere i 2017 enn i 2016, mens det er en økning i den allmennrettede formidlingen.

På grunn av god prosjektinnang har instituttet kunnet videreføre trenden fra 2004 med en positiv økonomisk utvikling, og Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har gått med overskudd. Sammen med den gode faglige aktiviteten gjør dette at instituttet opprettholder sin sterke posisjon.

I 2017 ble alle de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene evaluert av Norges Forskningsråd. Instituttsektoren ble, av det internasjonale evalueringspanelet vurdert som et nasjonalt fortrinn. Fafo kom godt ut av denne evalueringen. Instituttet ble vurdert å ha en unik rolle i det norske forskningssystemet og å være godt posisjonert til å videreføre sin tradisjon med å produsere forskning av høy kvalitet og relevans. Instituttets impact framstår som betydelig og vi ble berømmet for vår evne til å kombinere anvendt og akademisk forskning.

I 2017 har Fafo AVF sammen med en god vitenskapelig publisering klart å opprettholde en høy aktivitet på andre områder og har befestet sitt særpreg som et anvendt og relevant forsknings- og utredningsmiljø.

Basisfinansiering

Fafos basisbevilgning har økt jevnt siden 2008. I 2017 mottok instituttet basisbevilgning fra Norges forskningsråd på 19,4 mill. kr. Grunnet sykefravær og permisjoner hos forskere som i utgangspunktet var tildelt midler, overføres en liten del av

basisbevilgningen til 2018. Det er et forskningspolitisk mål at basisbevilgningen til forskningsinstituttene skal øke.

Faglig kvalitet og faglig uavhengighet er viktige grunnverdier for et forskningsinstitutt som er avhengig av oppdragsinntekter i et konkurranseutsatt forsknings- og utredningsmarked. Styret har derfor videreført arbeidet med en systematisk kompetanseutvikling i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning. Basisbevilgningen benyttes til fastsatte formål som doktorgrader, strategisk utvikling, vitenskapelig publisering, faglig ledelse og kvalitetssikring, samt konferansedeltakelse og større akkvisisjonsprosesser.

Samfunnsøkonomisk analyse as

Forskningsstiftelsen Fafo kjøpte Samfunnsøkonomisk Analyse as i 2017. Ved utgangen av året hadde Samfunnsøkonomisk analyse 13 ansatte på heltid, dvs at selskapet vokste med 2,5 ansatte gjennom året. Alle de ansatte er samfunnsøkonomer. Rolf Røtnes har vært daglig leder i selskapet etter at det ble kjøpt av Fafo. Styret i Samfunnsøkonomisk analyse har i 2017 bestått av Jon M. Hippe (styreleder), Tone Fløtten, Kristin Alsos, Bård Jordfald og Fredrik Kostøl (ansattrepresentant).

Samfunnsøkonomisk analyse har hatt svært god prosjektinngang og stor aktivitet i 2017. I november ble selskapet kåret som Gazelle-bedrift og vant tredjeplass blant Gazelle-bedriftene i Oslo. Selskapet har styrket sin posisjon i det samfunnsøkonomiske analysemarkedet. På en rekke tematiske område er det utviklet et faglig samarbeid med Fafo og de to institusjonene samarbeider om en rekke prosjekter. Det økonomiske resultatet for året ble svært godt.

Utleievirksomheten

Forskningsstiftelsen Fafo eier hovedbygg og konferansebygg i Borggata 2B og leier ut kontorlokaler til egne datterselskaper. I 2017 har stiftelsen hatt én leietakere i tillegg til egne datterselskaper, dette er NOREF. Inntekter fra utleievirksomheten dekker drift av bygg og eiendom samt deler av driftslederstillingen som er knyttet til eiendomsdriften.

Årsregnskapet, resultat og disponeringer

Forskningsstiftelsen Fafo med datterselskaper hadde i 2017 en omsetning på 129,1 mill. kr, mot 107,0 mill. kr i 2016.

Resultat før skattekostnad i konsernet ble på 1,1 mill. kr i 2017, mot -0,8 mill. kr i 2016.

Forskningsstiftelsen Fafo mottok en basisbevilgning fra Norges forskningsråd på 19,4 mill. kr i 2017. Den forbrukte delen av basisbevilgningen i 2017 utgjør om lag 16 prosent av total omsetning.

I 2017 fikk Forskningsstiftelsen Fafo et tilskudd til grunnkapitalen på 20 mill. kr fra LO. Bruk av disse midlene til å egenfinansiere strategiske forskningssatsinger og utviklingsoppgaver vil gi et negativt driftsbidrag i årene som kommer.

De samlede inntektene for morselskapet var i 2017 på 7,8 mill. kr, som hovedsakelig skriver seg fra leieinntekter. Bygget er også i 2017 fullt belagt med leietakere. Bygget representerer en betydelig verdi og sikkerhet for Fafos virksomhet.

Årets resultat etter finansposter i morselskapet ble et underskudd på 0,1 mill. kr, noe som skyldes planlagt bruk av grunnkapitalen. For 2017 motvirkes dette av utbytte fra datterselskap.

Fafo er i et krevende marked for oppdragsforskning. Instituttet har imidlertid et bredt spekter av oppdragsgivere og en del prosjekter med relativt lang løpetid. Dette gjør at markedsrisikoen anses å være håndterbar på kort og mellomlang sikt. Likviditetssituasjonen for konsernet samlet er tilfredsstillende. For konsernet ses heller ingen kredittrisiko.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as hadde i 2017 en omsetning på 113,7 mill. kr, hvorav 112,8 mill. kr var prosjektinntekter. Resultat før skatt ble på 0,8 mill. kr. Årsoverskuddet etter skatt ble på 0,5 mill. kr, som foreslås overført til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 11,1 mill. kr, hvorav 0,5 mill. kr er aksjekapital.

Samfunnsøkonomisk Analyse AS hadde i 2017 en omsetning på 18,9 mill.kr. Resultat før skatt ble på 4,6 mill.kr. Årsoverskuddet etter skatt ble på 3,6 mill.kr, hvor 2,1 mill.kr foreslås avsatt til utbytte til eier og 1,5 mill.kr foreslås overført til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 1,2 mill.kr.

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Fafostiftelsen med datterselskaper hadde 90 ansatte i 2017, hvorav 66 forskere i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning, 13 samfunnsøkonomer i Samfunnsøkonomisk Analyse og 11 administrativt ansatte.

Selskapets kontorlokaler holder god standard, og arbeidsmiljøet er jevnt over tilfredsstillende.

Selskapet samarbeider med de tillitsvalgte i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning og bedriftshelsetjenesten om å vurdere og å utvikle arbeidsmiljøet. Selskapet inngikk avtale om Inkluderende arbeidsliv i 2002 og fornyet denne senest i 2014.

Sykefraværet for de heleide selskapene i stiftelsen hele året har vært 6,3 prosent av total arbeidstid. Dette er en svak økning fra 2016. I 2017 er 4,7 prosentpoeng av fraværet langtidsfravær. Tre ansatte over 62 år har gått av med pensjon i 2017.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurenser det ytre miljø. Det har ikke vært skader eller ulykker i virksomheten i 2017.

Likestilling og tilgjengelighet

Forskningsstiftelsen Fafos leder er kvinne. I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning er det en overvekt av kvinnelige medarbeidere, med xx kvinner og xx menn. Ved utgangen av 2017 er instituttetsjef, de to forskningssjefene og økonomisjef kvinner, mens leder for informasjons- og publikasjonsvirksomheten er mann. Tre av fire avdelingsledere er menn. Det er dermed god kjønnsbalanse i instituttets ledelse. I selskapets styre satt det i 2017 fem menn og fem kvinner.

I Samfunnsøkonomisk Analyse as var det i 2017 en overvekt menn, med fem kvinner og åtte menn. Daglig leder er mann, mens fagsjefen er kvinne. I selskapets styre satt det i 2017 to kvinner og tre menn.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling innenfor Forskningsstiftelsens selskaper. I 2011 vedtok stiftelsens styre en plan for likestilling og likebehandling. Tiltakene i denne planen er innarbeidet i en samlet HMS-K plan, som systematisk følges opp og rapporteres til styret.

Ingen av selskapene hadde ansatte med nedsatt funksjonsevne i 2017, men har erfaringer med å tilpasse arbeidsforholdene slik at personer med nedsatt funksjonsevne kan ta arbeid på Fafo.

Siden Fafo ikke har hatt problemer med lav kvinneandel, få kvinner i ledende stillinger eller få kvinner i styret, har det ikke vært behov for å utarbeide noen tiltak for å endre kjønns sammensetningen. Bedriften har for øvrig en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av kjønn, funksjonsnedsettelse, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Utsikter

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning og Samfunnsøkonomisk analyse dekker et bredt spekter av tema og problemstillinger. Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har en god posisjon i forskningsverdenen og offentligheten, og instituttets forskere er svært ofte involvert i viktige samfunnsdebatter. For å bevare denne posisjonen er det viktig med langsiktig arbeid, både for å ivareta kunnskapsgrunnlaget som er opparbeidet og for å ligge i forkant. Mye av instituttets formidling er ikke av den typen som gir uttelling i Forskningsrådets tellekantsystem, samtidig som det er av stor verdi at instituttets forskere er aktive formidlere på en rekke arenaer. Samfunnsøkonomisk Analyse har en sterk posisjon blant de samfunnsøkonomiske analyseselskapene, og ble i 2017 kåret som Gazelle-bedrift.

I 2017 mottok Forskningsstiftelsen Fafo et egenkapitaltilskudd på 20 mill.kr. Dette vil bidra til en vesentlig styrking av stiftelsens soliditet. Oppkjøpet av Samfunnsøkonomisk Analyse var et viktig tiltak for å styrke og utvide stiftelsens kompetanse. Fafo AVF og SØA samarbeider i flere prosjekter og skriver jevnlig søknader sammen.

Konkurransen om forsknings- og utredningsmidler i oppdragsmarkedet er stor, og hoveddelen av Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning omsetning vinnes i anbudskonkurranse med andre forskningsinstitusjoner. Det samme er situasjonen for Samfunnsøkonomisk Analyse. Anbudssituasjonen er krevende, men Fafo AVF og SØA har generelt godt gjennomslag i de anbudsprosessene de deltar i. Tilslagsprosenten varierer imidlertid mellom ulike temaområder. En særskilt utfordring for Fafo AVF de siste årene, har vært finansiering av den internasjonale forskningen. Det har vært en sterk nedgang i bevilgninger fra Utenriksdepartementet den siste femårsperioden, og de siste årene har Fafo knapt fått midler fra det departementet som tidligere var hovedoppdragsgiver for denne delen av vår forskningsaktivitet. Situasjonen til Fafo er ikke unik, og nedgangen i finansieringen av den utenomeuropeiske forskningen gir grunn til bekymring for muligheten til å bevare og videreutvikle denne kompetansen, på Fafo så vel som på andre internasjonalt orientert institutter.

Utviklingstrekkene tilsier at Fafos selskaper må tilstrebe fleksibilitet og åpenhet for mulig tematisk reorientering. Vår kontakt med feltene vi forsker på, gir oss et viktig fortrinn når det gjelder å tidlig fange opp nye og sentrale problemstillinger. For å oppnå god fleksibilitet arbeides det kontinuerlig med kompetanseutvikling, strategisk fagutvikling, nyrekruttering og videreutvikling av våre forsknings- og analysetemaer, og av arbeidsmiljøet. SØA har rekruttert to ansatte med doktorgradskompetanse i 2017 og selskapet er godt posisjonert i sitt kjernemarked. Fafo AVF har satset på definerte forskningsområder gjennom midler til strategiske utviklingsprosjekter og vitenskapelig publisering. I tillegg er en viktig del av instituttets strategi å videreutvikle den allmennrettede formidlingen for å sikre høy grad av relevans og synlighet. Fafo har en sterk posisjon i sitt marked.

Fortsatt drift

Forskningsstiftelsens faglige og økonomiske forutsetninger for videre drift og utvikling i 2018 er gode. Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Oslo, den 31. desember 2017

8. mars 2018

Hans-Christian Gabrielsen
Leder

Julie Lødrup

Mette Nord

Bjørn Mietinen

Even Aas

Inger Johanne Bergstøl

Steinar Krogstad

Kristin Dalen
Valgt av de ansatte

Bård Jordfald
Valgt av de ansatte

Silje Sønsterudbråten
Valgt av de ansatte

Tone Fløtten
Daglig leder

Regnskap og balanse

Resultatregnskap					
Forskningsstiftelsen Fafo					
			(Alle beløp er i NOK 1000)		
Selskapsregnskap		Konsernregnskap			
2016	2017	Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2017	2016
1 000	1 002	Prosjektinntekter		128 706	104 318
6 615	6 756	Annen driftsinntekt		386	2 691
7 615	7 758	Sum driftsinntekter	2	129 092	107 009
-	-	Direkte prosjektrelaterte kostnader		28 849	17 909
2 114	2 033	Personalkostnader	3	81 363	72 520
1 815	1 710	Avskrivning	4	3 230	3 502
-	-	Goodwillavskrivning	3	817	-
5 453	6 066	Andre driftskostnader		13 758	13 618
9 382	9 809	Sum driftskostnader		128 017	107 549
-1 767	-2 050	Driftsresultat		1 075	-540
Finansinntekter og finanskostnader					
13	127	Annen renteinntekt		133	203
-	5	Annen finansinntekt		365	142
-	2 072	Utbytte fra datterselskap		-	-
253	225	Annen rentekostnad		225	253
9	11	Annen finanskostnad		266	332
-249	1 968	Resultat av finansposter		7	-240
-2 016	-82	Resultat før ekstraordinære poster		1 082	-780
-2 016	-82	Resultat før skattekostnad		1 082	-781
-	-	Skattekostnad på ordinært resultat	11	958	452
-2 016	-82	Ordinært resultat		124	-1 232
-2 016	-82	Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		124	-1 232
Overføringer					
-2 016	-82	Avsatt til annen egenkapital/dekkes av annen egenkapital			
-2 016	-82	Sum overføringer			

Forskningsstiftelsen Fafo

Balanse

Forskningsstiftelsen Fafo

(Alle beløp er i NOK 1000)

Selskapsregnskap		Konsernregnskap			
2016	2017	Eiendeler	Note	2017	2016
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
-	-	Utsatt skattefordel		18	-
-	-	Goodwill	4	7 357	-
-	-	Kundedatabase	4	6 000	-
-	-	Sum immaterielle eiendeler		13 375	-
Varige driftsmidler					
235	-	Transportmidler		-	235
1 508	1 243	Inventar/utstyr		4 162	5 262
2 190	2 190	Tomt B2B		2 190	2 190
37 534	36 126	Bygninger		36 126	37 534
41 467	39 559	Sum varige driftsmidler	4	42 478	45 221
Finansielle driftsmidler					
184	388	Pensjonsmidler	10	16 322	16 026
3 000	3 000	Ansvarlig lån til datterselskap	10	-	-
6 480	21 654	Aksjer i datterselskaper	6/7	-	-
9 664	25 042	Sum finansielle driftsmidler		16 322	16 026
51 131	64 601	Sum anleggsmidler		72 175	61 247
Omløpsmidler					
Varebeholdning					
-	-	Varer		150	150
-	-	Sum varebeholdning		150	150
Fordringer					
-	-	Opptjent på prosjekter		24 496	16 287
739	59	Kundefordringer		13 557	8 608
654	2 809	Fordring på selskap i samme konsern	7	-	-
2 270	301	Andre kortsiktige fordringer		2 589	2 972
3 663	3 169	Sum fordringer		40 642	27 867
5 962	11 068	Kasse, bank	5	49 971	32 631
9 625	14 237	Sum omløpsmidler		90 763	60 648
60 756	78 837	Sum eiendeler		162 938	121 893

Forskningsstiftelsen Fafo

Balanse

Forskningsstiftelsen Fafo

(Alle beløp er i NOK 1000)

Selskapsregnskap		Konsernregnskap			
2016	2017		Note	2017	2016
		Egenkapital og gjeld			
		Innskutt egenkapital			
30 200	50 200	Stiftelseskapital		50 200	30 200
30 200	50 200	Sum innskutt egenkapital		50 200	30 200
		Opptjent egenkapital			
23 657	23 575	Annen egenkapital		27 399	27 261
23 657	23 575	Sum opptjent egenkapital		27 399	27 261
53 857	73 775	Sum egenkapital	8	77 599	57 461
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
-	-	Utsatt skatt	11	2 467	2 188
-	-	Sum avsetning for forpliktelser		2 467	2 188
		Langsiktig gjeld			
4 494	4 194	Pantelån	9	4 194	4 494
4 494	4 194	Sum langsiktig gjeld		4 194	4 494
		Kortsiktig gjeld			
-	-	Kassekreditt	9	-	-
108	394	Leverandørgjeld		575	1 408
-	-	Betalbar skatt		1 109	-
2 133	307	Skyldig offentlige avgifter		12 480	6 137
163	166	Annen kortsiktig gjeld		24 319	14 255
-	-	Forskudd fra kunder		40 193	35 949
2 404	867	Sum kortsiktig gjeld		78 676	57 749
6 898	5 061	Sum gjeld		85 338	64 430
60 756	78 837	Sum egenkapital og gjeld		162 938	121 893

Oslo, 31. desember 2017

8. mars 2018

Hans-Christian Gabrielsen Leder	Julie Lødrup	Mette Nord	Inger Johanne Bergstøl
Steinar Krogstad	Even Aas	Bjørn Mietinen	Kristin Dalen Ansattrepr.
Bård Jordfald Ansattrepr.	Silje Sønsterudbråten Ansattrepr.		Tone Fløtten Daglig leder

Forskningsstiftelsen Fafo

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Særskilt om konsernregnskapet

Alle beløp i 1.000 NOK

Konsernet består av følgende selskaper:

Morselskap: Forskningsstiftelsen Fafo.

Datterselskaper: Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS, Samfunnsøkonomisk Analyse AS og Fafo Technology Consulting (Beijing) Co. Ltd.

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av rentendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere rentendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringsselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Stiftelsen med datterselskap er ilagt skatteplikt fra og med inntektsåret 2009.

Forskningsstiftelsen Fafo

Noter

Forskingsstiftelsen Fafo

Note 2	Salgsinntekter <i>Pr. virksomhetsområde</i>	2017		2016	
		Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
	- Oppdragsinntekter, forskning og utredning	-	108 960	-	86 017
	- Salg av tjenester	-	282	-	295
	- Utleievirksomhet	6 756	684	6 615	1 081
	- Offentlig tilskudd	-	17 851	-	18 301
	- Andre inntekter	1 002	1 315	1 000	1 315
	Sum salgsinntekter	7 758	129 092	7 615	107 009

Geografisk marked

	2017		2016	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Midt-Østen	-	5 %	-	4 %
Afrika	-	8 %	-	6 %
Europa ekskl. Norge	-	6 %	-	7 %
Asia	-	5 %	-	4 %
Sør-Amerika og Karibien	-	5 %	-	4 %
Annet, flere regioner	100 %	71 %	100 %	75 %

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2017		2016	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Lønn	1 510	56 690	1 573	51 963
Folketrygdavgift	288	9 772	256	8 581
Pensjonskostnader	201	8 361	262	6 382
Andre personalkostnader	34	6 540	23	5 594
Sum personalkostnader	2 033	81 363	2 114	72 520
Gjennomsnittlig antall ansatte:	1	77	1	78
Gjennomsnittlig antall årsverk:	1	69	1	74

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets og konsernets ledende personer i 2017:

	Daglig leder		Styret	
	Morselskap	Morselskap	Morselskap	Morselskap
Lønn		1 402		-
Pensjonskostnader		130		-
Annen godtgjørelse		120		110

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2017 utgjør NOK 55 i morselskapet og NOK 280 i konsernet. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 74 i morselskapet og NOK 197 i konsernet. Revisor har mottatt NOK 55 for særattestasjoner på forskningsprosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 4 Varige driftsmidler

	Inventar/ utstyr	Transport- midler	Bygninger
Morselskap			
Anskaffelseskost 01.01.	4 371	542	64 675
Tilgang i året	-	-	-
Avgang i året	-	542	-
Anskaffelseskost 31.12.	4 371	-	64 675
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	3 128	-	28 549
Registrert verdi pr. 31.12.	1 243	-	36 126
Årets avskrivninger	265	36	1 408

	Goodwill	Inventar/ utstyr	Transport- midler	Bygninger
Konsern				
Anskaffelseskost 01.01.	-	15 677	542	64 675
Tilgang i året	8 174	685	-	-
Avgang i året	-	-	542	-
Anskaffelseskost 31.12.	8 174	16 362	-	64 675
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	817	12 200	-	28 549
Registrert verdi pr. 31.12.	7 357	4 162	-	36 126
Årets avskrivninger	817	1 785	36	1 408

Økonomisk levetid nye driftsmidler	10 år	4 og 10 år	5 år	25 og 50 år
Valg av avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Datterselskapet Samfunnsøkonomisk Analyse AS ble kjøpt i 2017. Basert på oppkjøpsanalyse anses NOK 6.000 av merverdien være relatert til kundedatabase. Ettersom man anser verdien være tilstede ved årets utløp er den ikke avskrevet i 2017. NOK 8.174 av merverdien anses være goodwill, som etter en særskilt vurdering er valgt avskrevet over 10 år.

Note 5 Bankmidler

	2017		2016	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Kasse og bank	11 068	49 971	5 962	32 631
- Herav bundne midler	240	3 175	241	3 080
- Bevilget kassekreditt	5 000	5 000	5 000	5 000
(1 bank er inkludert forskudd fra Utenriksdepartementet på 0)				

Note 6 Aksjer i andre foretak

Selskapets navn	Eierandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
OsloTech AS	0,92 %	-	-

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 7 Datterselskap

Konsernets sammensetning fremgår over.

Selskap	Anskaffet	Forretnings- kontor	Eierandel/ stemmerett	Selskapets egenkap.	Selskapets resultat
Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferds- forskning AS	2003	Oslo	100 %	11 055	509
Fafo Technology Consulting (Beijing) Co. Ltd	2013	Beijing	100 %	-183	267
Samfunnsøkonomisk Analyse AS	2017	Oslo	100 %	1 249	3 552

Transaksjoner med nærstående parter/konsernmellomværende:

Stiftelsen er 100 % eier av tre datterselskaper, Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS, Fafo China og Samfunnsøkonomisk Analyse AS.

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 2. Mellomværende med konsernselskaper er omtalt i denne noten.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:

	2017	2016
Salg av tjenester til Fafo AVF AS og Samfunnsøkonomisk Analyse	-	-
Utleie av lokaler til Fafo AVF AS	5 526	5 364
Salg av forskningstjenester til Fafo AVF AS	1 002	1 000
Utleie av lokaler til Samfunnsøkonomisk Analyse	278	-
FS kjøp av tjenester fra Fafo AVF AS (administrasjon)	450	444
Kinakontor prosjektinntekter fra AVF	584	584
Samfunnsøkonomisk Analyse prosjektinntekter fra Fafo AVF AS	140	-

Tjenester til nærstående parter er solgt til markedspris. Tjenester fra nærstående parter kjøpes til markedspris.

Selskapet har følgende fordringer og gjeld til konsernselskaper:

	2017	2016
Fordring på Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS	-	1 975
Kundefordring på Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS	-	578
Ansvarlig lån til Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS	3 000	3 000
Leverandørgjeld til Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS	-	-
Fordring Fafo China	654	654
FS fordring vedr utbytte 2017 fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS	2 072	-
FS fordring vedr renter på ansvarlig lån til AVF	83	-
Samfunnsøkonomisk Analyse fordring på Fafo AVF AS	473	-
FS Fafo fordring Samfunnsøkonomisk Analyse	55	-
Samfunnsøkonomisk Analyse fordring på Fafo AVF AS	128	-

Det er ikke stillet garantier eller sikkerhetsstillelser til fordel for noen selskap i konsernet.

Note 8 Egenkapital

Morselskap

Egenkapital	Stiftelses- kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2016	30 200	23 657	53 857
Grunnkapitaltilskudd	20 000	-	20 000
Årets resultat	-	-82	-82
Egenkapital pr. 31.12.2017	50 200	23 576	73 775

Konsern

Egenkapital

Egenkapital	Stiftelses- kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2016	30 200	27 261	57 461
Grunnkapitaltilskudd	20 000	-	20 000
Omregningsdifferanse som følge av valutaendring	-	14	14
Årets resultat	-	124	124
Egenkapital pr. 31.12.2017	50 200	27 399	77 599

Note 9 Pantstillelser og garantier

Morselskap:

Verdier på eiendeler som er stillet som sikkerhet for:

Pantelån	4 194
Kassekreditt (limit 5 mill.kr)	-
SUM pantelån	4 194

Som er bokført til:

Borggata 2B	36 126
Tomt	2 190
Sum bokført verdi	38 316

Forskningsstiftelsen Fafo

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 10 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Ansatte i morselskapet og konsernet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.

	2017		2016	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
<i>Netto pensjonskostnad</i>				
Årets pensjonsopptjening	161	1 980	161	1 932
Rentekostnad av forpliktelsen	110	1 329	102	1 301
Avkastning på pensjonsmidlene	-125	-1 829	-113	-1 650
Administrasjonskostnader	44	503	42	492
Resultatført estimatavik	91	2 203	108	1 089
Periodisert arbeidsgiveravgift	21	331	21	234
	302	4 517	321	3 397
Herav dekket av de ansatte	-	-	-	-
Netto pensjonskostnad	302	4 517	321	3 397
<i>Netto pensjonsforpliktelse</i>				
Pensjonsforpliktelse	4 621	48 682	4 234	51 443
Pensjonsmidler	-3 811	-49 933	-3 400	-49 434
Arbeidsgiveravgift	114	114	118	284
Ikke resultatført virkning av estimatavik	-1 312	-15 185	-1 136	-18 319
Sum forpliktelse/midler	-388	-16 322	-184	-16 026
<i>Økonomiske forutsetninger</i>				
Forventet avkastning på midlene	4,10 %	4,10 %	3,60 %	3,60 %
Diskonteringsrente	2,40 %	2,40 %	2,60 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Forventet vekst i løpende pensjoner	0,50 %	0,50 %	0,00 %	0,00 %
Forventet årlig avgang	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Endringer i forutsetninger og avvik

I henhold til NRS 6 Pensjonskostnader foreligger det to likestilte alternativer for resultatføring av estimatavik. Alternativene er enten å resultatføre løpende eller å bruke en utjevning metode for inntil 10% av hva som er størst av pensjonsforpliktelsene eller pensjonsmidlene holdes utenfor grunnlaget for resultatføring (bruk av korridor). Selskapet har benyttet 10%-grensen.

Forskningsstiftelsen Fafo

Noter

Forskningsstiftelsen Fafo

Note 11 Skatt

<i>Årets skattekostnad fordeler seg på:</i>	2017	2016
Betalbar skatt	-716	-687
Endring i utsatt skatt med gammel skattesats	203	202
Endring i utsatt skatt som følge av ny skattesats	399	363
Endring ikke balanseført utsatt skattefordel	114	122
Sum skattekostnad	-	-
Tilbakebetalt formuesskatt	-	-
 <i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>	2017	2016
Resultat før skattekostnad	- 82	- 2 017
Permanente forskjeller	- 2 056	17
Endring i midlertidige forskjeller	- 846	- 748
Årets skattegrunnlag	- 2 984	- 2 748
 <i>Oversikt over midlertidige forskjeller:</i>	2017	2016
Anleggsmidler	- 16 007	- 16 650
Pensjoner	388	184
Sum	- 15 619	- 16 466
Akkumulert fremførbart underskudd	- 24 325	- 21 341
Sum midlertidige forskjeller	- 39 944	- 37 807
 23%/24% utsatt skatt	- 9 187	- 9 074
 Utsatt skattefordel balanseføres ikke.		
 <i>Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 24%/25% av resultat før skatt:</i>	2017	2016
24%/25% av resultat før skatt:	- 20	- 489
Permanente forskjeller (25%)	- 493	4
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	399	363
Endring i ikke balanseført utsatt skattefordel	114	122
Beregnet skattekostnad	-	-
 Effektiv skattesats	0 %	0 %

Forskningsstiftelsen Fafo

